Reis door de seizoenen

Een ronde over het Scandinavisch Schiereiland.
Reisverslag van een ligfietser.

Walter Hoogerbeets

Landschap

Verhaal

Opnieuw naar het noorden

Het is nog voor zevenen als mijn huisgenoot Ward op mijn openstaande deur klopt. Ik ben de laatste spullen in de toptas aan het stoppen. Mijn koffie staat half opgedronken in de vensterbank. Ward schudt mij de hand en wenst me een goede reis. Hij is de enige, enkele andere huisgenoten hebben beloofd me uit te zwaaien maar ik lijk ze te vroeg af te zijn. Om kwart over zeven is mijn fiets volgepakt, zijn de boterhammen gesmeerd en de waterzak gevuld. Uit de trappenhuizen klinkt zachtjes het geruis van douches, het huis wordt wakker. Ik post het eerste berichtje op mijn reisweblog en til mijn fiets de straat op. Het is begonnen.

Of eigenlijk begon het vier maanden eerder, met een relatiebreuk. Plotseling moest er een alternatieve vakantie komen. Een die de ellende van de maanden ervoor moest doen vergeten. Die niet teveel voorbereiding en training zou vergen. Ik liep al rond met het idee om binnen enkele jaren naar Grense Jakobselv en terug te fietsen, maar dat zou wel een lange en zware tocht worden. Niet iets om ongetraind aan te beginnen. Een rondje door *la douce France* leek verstandiger.

Het is begonnen. Delfgauw, 'sochtends vroeg.

Maarja, verstandig, verstandig. Op de Spezi vertelde ik twee dagen lang over mijn Noordkaapreis, bekeek de foto's voor de zoveelste keer. Langzaam maar zeker begon het noorden weer te lokken. Halverwege de tweede dag werd de verleiding te groot en hakte ik de knoop door. Opnieuw naar het noorden. Maar nu verder, naar een nog afgelegener punt. En weer terug.

De trainingen en de zesuurs leerden mij gelukkig dat mijn conditie lang niet slecht was. De route zou gemiddeld ook vlakker zijn, in Noorwegen had ik meer kans op wind in de rug. Mijn nieuwe tent was ruim een kilo lichter en in andere zaken had ik ook nog wat massa bespaard. Het moest kunnen.

Maar dan moest ik wel flink aan de bak. Ik had slechts enkele maanden om de route uit te zetten en het materiaal te optimaliseren. Schaar, ijzerzaag en accuboor waren in mijn woonkamer altijd binnen handbereik, om de laatste grammen te winnen. 12 augustus werd de vertrekdatum, zodat ik in het laatste weekend van september weer thuis zou komen.

Wat is er mis met Duitsland?

De eerste nacht breng ik door op de grens. Miranda & Patrick bieden mij onderdak in Glanerbrug. Het is een gezellige avond en ook het ontbijt duurt net iets langer dan gepland. Ik stap op mijn fiets en rij Duitsland in.

Het is wennen, dit land. De route vinden kost me aanvankelijk veel moeite, wat tijd en onnodige kilometers kost. Maar ook als ik wat

verder ben en de gemiddelde snelheid stijgt, voel ik me een beetje verloren tussen de akkers, de weilanden en de provinciestadjes. Pas als ik de tweede dag mijn tent opzet aan de oever van de Elbe, voel ik me thuis in het landschap.

Lunch nabij de Lüneburger Heide.

Een gevoel dat de volgende dag weer snel verdwijnt als ik de Elbe achter me laat. Het land wil maar niet inspireren. Wat is er toch mis? Ik ben vaak op vakantie geweest in Duitsland, en altijd heb ik er van genoten. Was de voorbereiding toch gebrekkig? Is het de eenzaamheid, of toch nog onverwerkt verdriet?

Bij Ratzeburg fiets ik langs een meer. Een grote kerk kijkt er over uit, op het water varen zeilboten een wedstrijd. Het beeld raakt me. Plotseling besef wat ik mis. Midden-Duitsland is een landschap arm aan oppervlaktewater. Daar voel ik me niet prettig bij. Ik wil rivieren, meren of de zee zien en dat lukt hier niet.

Door Lübeck de weg zoeken naar de veerboot is vervolgens niet heel leuk, en bij de veerhaven in Travemünde is weinig anders te doen dan wachten tot ik aan boord

Zweden komt in zicht.

mag. Als de veerboot vertrekt geniet ik van een uitgebreid buffet. Buiten woedt een zwaar onweer. Met een dubbel gevoel neem ik afscheid van Duitsland.

In Zweden

Zweden is voor mij een nieuwe wereld. Graanvelden golven tot aan de horizon. Dan schermen loofbossen mij af van de wind. Dorpjes en boerderijen zien er vriendelijk uit met al dat donkerrode hout. De eerste avond staat mijn tent aan de oever van een groot meer. Het is goed hier. Ik voel me thuis waar ik nog nooit ben geweest.

Kamperen aan het Bolmen.

Vanzelfsprekend is dat niet. Er zijn genoeg verhalen van fietsers die gedeprimeerd raken langs de eindeloze wegen door de duistere Zweedse bossen. Ergens was ik daar wel een beetje bang voor. Ik kan me eenzaam voelen. Zeker in de persoonlijke situatie waarin ik me bevond, kunnen sombere gedachten zomaar boven komen. Het zou me zelfs kunnen opbreken. En wat zou ik dan moeten doen? Met wie anders dan mijn dagboek zou ik daar over kunnen praten? Zou ik iemand kunnen opbellen?

Maar duister waren de bossen niet. De wegen waren niet saai en recht. Meren, rivieren, moerassen en landbouw wisselden het bos af. Somberheid was een notie uit een ver verleden. Ik had het te druk met kijken om iets van eenzaamheid te voelen.

De mensen die hier wonen lijken er zelf wel onder te lijden. Op het eerste gezicht is er

niks aan de hand. Het leven gaat z'n gangetje, alles is geregeld, nergens is armoede te zien. Maar er is weinig vrolijkheid zichtbaar. Veel mensen zien er wat onverzorgd uit en vertonen sporen van een ongezond leven. Jonge vrouwen die hier mooi willen zijn, zetten een zonnebril op, nemen een sigaret en gaan zitten wachten tot ze dik worden. Jonge mannen scheuren wat rond in opgevoerde wrakken zonder kentekenplaten en proberen stoer om zich heen te kijken. Verveling is volksvermaak nummer één.

De andere kant van Zweden.

Noordelijk

Op een zonnige namiddag rij ik Lapland binnen. Het landschap wordt vriendelijker, weidser. De bossen liggen over een licht glooiend heuvelland. De route voert langs grote meren en moerassen. De beschaving raakt steeds meer verdund. Ik draag warmere kleren, ik nader de herfst. Het eerste geel verschijnt in de bomen.

Na 15 dagen onderweg te zijn, passeer ik de Finse grens. Ik ben moe. De laatste dagen heb ik veel over de drukke E4 gereden, soms in slecht weer. Zo'n dertig kilometer over de grens strijk ik neer op een kleine camping in Kemi. Mijn tent staat aan een prachtige baai van de Botnische Golf. Met de verrekijker over het water uitkijken is een genot waar ik mij warm gekleed een tijdje aan overgeef. Verder gaat mijn rustdag grotendeels op aan eten, kleding wassen en dagboek schrijven. Tot diep in de middag ben ik doodmoe en heb ik hongeraanvallen. Pas tegen de tijd dat ik een restaurant opzoek voor het avondeten, begin ik me weer fit te voelen. Ik heb in Zweden de grens van mijn kunnen opgezocht.

Twee fietsers

Mijn etappe door Finland begint met een rit door het laagland van de Kemijoki. De weg volgt de rivier stroomopwaarts door bossen en landbouwgrond. Het is vlak en de weg is goed. Voorbij Rovaniemi verlaat ik de rivier en volg de E75 naar het noorden. Het land wordt iets geaccidenteerder. Opnieuw kampeer ik aan het water. De camping van Korvala ligt aan een klein meer dat ik voor het eten even verken met een roeiboot.

De tweede dag na de rust is altijd het moeilijkst. Het effect van de rustdag is een beetje weggeëbt, maar het ritme is nog niet

Herfst in Lapland.

helemaal terug. Ditmaal neemt het de vorm aan van een strijd tussen de twee fietsers in mij: de reiziger en de tijdrijder. De eerste denkt bij alles aan de lange termijn, aan het ritme van de dagen en de weken. Op tijd opstaan en naar bed, laat op de dag maar niet te laat inkopen doen. Het goede moment om koffiepauze te nemen, om de tent op te zetten en om een rustdag te nemen. Zorgen dat er de volgende dag weer gefietst kan worden, en volgende week en de week daarna ook nog.

De tweede fietser is geobsedeerd door het ritme van de pedalen. De benen moeten in één machtig tempo rondmalen. Tussen de beenspieren en de duim aan de shifter loopt een rechtstreekse zenuwbaan die de hersenen links laat liggen. Alles wat de cadans kan verstoren dient uitgebannen en anders genegeerd te worden.

Normaal gesproken deelt de reiziger de lakens uit. Af en toe mag de tijdrijder een paar uurtjes zijn gang gaan. Genieten is dat. Ik kom in tijdrijderstrance, de endorfine begint te stromen en de kilometers vliegen langs.

Na de tijdrit. Overnachten in een goedkoop hutje.

Maar de reiziger bewaakt de grote lijn. Morgen moet er weer gefietst worden, en overmorgen ook.

Toen het deze ochtend sneller ging dan verwacht, rook de tijdrijder zijn kans. Het tempo ging omhoog en werd constant. Eng constant. Gedurende twee uur kwamen de 10km-borden langs op : 18, :38 en :58. Zo strak heb ik op CycleVision nooit kunnen rijden.

Zonnig maar koud Finland.

Prachtig natuurlijk, totdat er regen op kwam zetten. Het leek onvermijdelijk om mijn regenpak aan te trekken. Het vooruitzicht even stil te moeten staan was afschuwelijk voor de tijdrijder. Stoppen! Het ritme onderbreken! Het voelde als het ergste dat mij ooit zou kunnen overkomen. Liever urenlang doorweekt fietsen op 67 graden noorderbreedte dan drie minuten stilstaan. En de reiziger maar dingen roepen over ziek worden en de volgende dag weer moeten fietsen.

De strijd eindigde onbeslist. De regenjas werd aangetrokken, maar pas na 230 km en een stiekeme berg stapte ik van mijn fiets. Ik was vermoeider van de mentale matpartij dan van de lichamelijke inspanning. Dit doe ik nooit meer.

Niet dat ik er nu echt wat van geleerd had. De laatste dag door Finland voerde door prachtig herfstlandschap, langs het enorme Inarimeer. De zon scheen, de lucht was fris en ik had een zachte wind in de rug. Er wonen zo weinig mensen in dit gebied dat de koffiepauze niet voor half vijf komt. Ik ben dan al heel dicht bij de Noorse grens. De fjorden lonken. Ik stap weer op mijn fiets in de wetenschap dat ik de verleiding niet zal kunnen weerstaan.

De grens over

Grens Finland-Noorwegen.

Aan de horizon ligt Noorwegen. Onmiskenbaar. Bergen steken uit boven het veel vlakkere Finland. Het lijkt ineens alsof ik dagenlang door een woestijn van vlakte heb gereden. Bij de grens is het verschil nog duidelijker te zien. Aan de Finse kant van het hek is de grond vlak en groeien naaldbomen. Aan de Noorse kant staan berken en is de bodem rotsig. Twee totaal verschillende landschappen, de overgang op een schaal van meters.

Het is een prachtige avond. Terwijl de zon daalt fiets ik langs de kust naar Kirkenes. Binnen de kortste keren moet de 39-tands ervoor, eindelijk begint het echte klimmen. En wat is het goed om de zee weer te zien, een echte zoute zee met getijden.

Ergens vraag ik me af of het wel de moeite waard was, de voorgaande weken. Had ik niet beter alles door Noorwegen kunnen fietsen? Het is zo verleidelijk om te denken dat alles vaal afsteekt bij dit land. Wie één keer langs de fjorden heeft gefietst is verpest voor het leven. Maar mijn nieuwsgierigheid naar Zweden en Finland moest toch ook bevredigd worden. De landschappen waren mooi en rustgevend. Ik heb goed kilometers kunnen maken. Ik zet de discussie over de groenheid van het gras van mij af en geniet van mijn eerste avond in Noorwegen.

De Noorse kust. Eindelijk.

Aan de Barentszee

Het uiterste punt van mijn reis is nu binnen handbereik. Grense Jakobselv, aan de monding van de rivier die Noorwegen en Rusland scheidt. Ik fiets er heen met alleen dagbagage, de tent blijft op de camping. Het blijkt zwaar genoeg. De weg is soms meer gat dan asfalt. Met een pijnlijke rug bereik ik het einde van de 886. Dat zo'n weg een eigen nummer heeft.

Het is stralend weer, maar steenkoud. De Barentszee strekt zich voor mij uit. Ik ben er, op het verste punt van mijn reis. Nog nooit ben ik zo ver van huis geweest, ik kan het nauwelijks bevatten. Het meest afgelegen gehucht van westers Europa. Aan de andere kant van het kleine riviertje is het opeens Rusland. Dat enorme land met die treurige geschiedenis en prachtige poëzie. Dat land dat ik als Nederlander nooit zal begrijpen.

Grense Jakobselv. Het verste punt van de reis.

Ik sta op het kleine strandje, staar uit over de zee en de rotsen. Steek mijn hand in het water, streel het zand. Er is een schuurtje en dat is dan de watersportvereniging. Er komen dagjesmensen, maar er is niets van een kioskje of een café. Een groepje mensen picknickt. Ze genieten van de zon.

Die avond fiets ik naar Kirkenes en vier ik dat ik mijn verste punt bereikt heb. Maar ook vier ik dat het mooiste deel van mijn reis zojuist begonnen is.

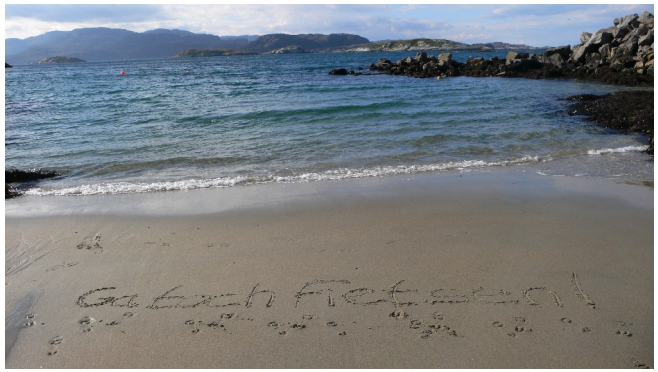

Ga toch fietsen. Je komt op de mooiste plekken.

Finnmark in september

September breekt aan. Het toeristenseizoen is voorbij. Ik fiets in winterkleren en draag een muts als ik 's avonds over straat loop. Overnachtingsmogelijkheden zijn beperkt in dit deel van de Finnmark. Ik moet mijn dagetappes goed plannen om de kilometers optimaal over de dagen te verdelen. Ondanks mijn getuur op de kaart ontkom ik niet aan een lange dag onder vrij zware condities.

Deze dag begint om zes uur 's ochtends met het inpakken van mijn spullen bij lichte regen. Staande in het keukentje van de camping ontbijt ik, en gun mezelf hierbij zelfs een kopje koffie. Je weet maar nooit of je onderweg een kiosk zult vinden. De hele nacht heeft het hard gewaaid.

De eerste uren lijkt het allemaal mee te vallen. Het wordt droog en de wind kalmeert. De route volgt de Tana, hier een brede rivier vol zandbanken en af en toe zelfs duinen. Goed dat ik me niet door het weer heb laten afschrikken. De weg maakt een hoek naar links en gaat het binnenland in.

Finnmark.

Vandaag moet ik twee keer de hals van een groot schiereiland oversteken. De eerste is het schiereiland van Gamvik. Deze bergpas is 's winters gesloten. Dat zal wel niet voor niks zijn. Ik grinnik als ik bij de slagboom onderaan de klim sta. Dit wordt leuk.

Wat ik ervan kan zien, blijkt maar een klein beginnetje. Ik ben snel op hoogte en het vlakt weer af. Dan fiets ik tussen de bomen vandaan en zie de echte klim. Twee hoge toppen, daartussen de weg. Het decor voor een hinderlaag in een oorlogsfilm. Ook zie ik grote, dreigende, door de wind uiteengerafelde wolken. Ik ga het niet droog houden. En het gaat waaien daarboven.

Ik passeer een bordje “Ifjordfjellet 370 m”. Dat is niks. Steil is het ook niet. Met relatief grote verzetten kom ik tussen de toppen terecht. En daar krijg ik de volle laag.

De regen valt nog wel mee. Spetters zijn het, niet genoeg voor een regenbroek. Maar de wind is snoeihard en snijdend koud. Hij lijkt me meer af te remmen dan de helling. Het regenhoesje van mijn toptas dreigt afgerukt te worden.

Na de toppen klimt de weg nog lang door. Meer dan gras groeit hier niet meer. Net zo vaak als dat het regent, schijnt de zon en die schijnt dan ook meteen fel. Maar de wind blijft en neemt zelfs toe in kracht en vlagerigheid.

Ik bevind me nu op een soort hoogvlakte die verre van vlak is. Het asfalt wordt steeds slechter, bijna net zo erg als op de 886 richting Grense Jakobselv. Continu moet ik om de gaten heen sturen, daarbij oplettend of er niet toevallig toch een auto achterop komt terwijl ik midden op de weg zwerf.

En dat tientallen kilometers lang. Voor mijn gevoel kruip ik over het fjellet. Ifjord, de eerste en misschien enige kans op koffie, lijkt niet dichterbij te komen. En Ifjord ligt nog niet op de helft van wat ik wil fietsen vandaag.

Een bord kondigt aan dat de weg vernieuwd wordt. Even later zit ik op prachtig asfalt, zo glad als een biljartlaken. Zou het dan toch nog gaan opschieten?

Enkele kilometers geniet ik van de illusie. Maar dan kom ik bij het punt waar daadwerkelijk aan de weg gewerkt wordt. Vanaf dat moment is het een aaneenschakeling van stukken kapot asfalt, gravel, afgeschraapte weg en cicanes om grote machines heen. Het tempo wordt nog lager, ookal gaat de weg inmiddels omlaag.

Als ik eindelijk in de afdaling over normaal asfalt zit, ben ik echt aan koffie toe. Zal je net zien dat er in Ifjord geen horeca is. Dat zou niet de eerste keer zijn. Maar er is een bord dat zegt dat er iets te eten valt, en wel vlakbij. Ik steek de weg over en laat me de oprit afrollen.

Ik zie iets wat op een jeugdherberg lijkt, plus een grote stapel wooncontainers. Ongetwijfeld voor de wegarbeiders. Aan de achterkant van het gebouw zitten enkele vrouwen in de zon te roken. Een al wat

oudere herdershond komt op mij af en probeert op mijn schoot te kruipen. De dames wijzen mij de ingang en proberen het blije beest bij mij weg te krijgen.

Ik stap naar binnen. Het blijkt een prachtig oud berghotel, met houtkachels, ouderwetse wasbakken en bronzen rendiertjes op de tafels. Een van de dames verschijnt achter de toonbank en maakt een grote omelet. Ondertussen neem ik mijn eerste mok koffie en overdenk wat ik vanochtend heb gedaan. Het was een zware tocht, die ik uiteindelijk toch met een redelijk gemiddelde heb gedaan. In de middag zal ik nog een schiereiland oversteken, en dan volgt nog een lang stuk naar het zuiden richting Lakselv. Maar dan ben ik op een punt waar ik met een gerust hart een rustdag kan nemen.

Een rustdag, wat ben ik daar aan toe. De afgelopen vijf dagen heb ik 900 km gereden en vandaag komt daar nog een dikke 200 bij. Dan mag je wel even rusten. Ik kijk eens uit het raam en door de eetzaal. Wat een fijne, rustige omgeving. Ik zou hier zo een rustdag kunnen houden. Wat zou ik hier uitrusten. Heerlijk zou het zijn.

Gelukkig begint het snel weer te kriebelen en fiets ik verder. Eenmaal onderweg ben ik blij dat ik mij niet heb laten verleiden. Nog even goed doorrijden, dan rust ik uit in iets dat lijkt op een stad. Ik heb toch meer behoefte aan mensen om mij heen dan op de vorige trip.

Ifjordfjellet.

Dit zet me aan het denken. Zo'n avond als in Korvala, alleen, in een doodstille omgeving, doet mij echt goed. Het helpt me om mijn indrukken te verwerken. Om kalmer te worden, mijn geest open te stellen voor nieuwe indrukken. En dan nu ben ik er opeens huiverig voor. Wil ik mensen om mij heen. Ben ik soms bang dat er moeilijke gevoelens bovenkomen? Dat de eenzaamheid onverwerkt verdriet bovenhaalt, of verwerkt verdriet een nieuwe kans geeft?

Betrap ik mezelf nu op het ontwijken van gevoelens? Datgene waarvan ik me stellig had voorgenomen het niet te doen? Binnenkort dus een eenzame avond waarin ik zal merken hoe het zit. Maar eerst dat tweede schiereiland. Er moet gereden worden!

Het landschap leidt me snel af. Ik heb in heel Scandinavië nog nooit iets gezien dat er ook maar op lijkt. Het is een stenige vlakte waar weinig groeit, als een hoogvlakte in een mediterraan karstgebied. Ik zie meertjes, beken en stukjes moeras, maar het lijkt één dorre boel. Er omheen liggen vlakke, grijze bergen zonder gletsjers. Ik zie niets dat dit landschap kan verklaren.

En het is groot. Het duurt lang voordat de grijze bergen dichterbij komen. Begint daar de langverwachte afdaling in het Porsangerfjord, waarna ik met eindelijk de wind in de rug het laatste stuk naar mijn welverdiende rustdag kan rijden? Dat valt tegen. Eerst volgt een lang stuk met gemene klimmetjes die mijn ritme trachten te

verstoren. In de verte zie ik een weg naar een heuveltop gaan. Ik vraag me af of dat een zijweg is, of dat de weg om onverklaarbare redenen over zo'n hoog punt voert.

Natuurlijk is het een zijweg. Maar als ik er langs fiets, kost het me serieus moeite er niet even over omhoog te rijden voor het uitzicht.

Ben ik gek aan het worden? Het is mijn zesde dag op rij, ik ben als een malloot door Finland gereden, doe dik in de 200 km vandaag, heb met een zware berg gevochten en dan wil ik nu “even” een forse klim over gravel erbij doen?

Het zal de endorfine wel zijn.

De bomen keren terug, het landschap wordt vriendelijker. De afdaling begint. Hij is lang, af en toe onderbroken door vlakke stukken of zelfs kleine stijgingen. Er verschijnt weer wat bebouwing langs de weg. Tussen de bomen door vang ik de eerste glimp op van het fjord. Mijn fiets rolt nog wat verder de helling af en dan krijg ik een volle blik. Het is adembenemend.

De avondzon wringt zich door de wolken en reflecteert fel op het zeewater. Er zijn eilanden van wit-grijze rotsen. Blauw-grijs rijzen de bergen uit de zee op aan de overkant van het fjord. Stenige stranden liggen half droog, het water staat niet hoog.

Daarvoor heb ik 190 kilometer gefietst.

Ruim 30 km fiets ik langs dit natuurschoon. Af en toe probeer ik te fotograferen, maar al snel concludeer ik dat het me nooit zal lukken ook maar een fractie vast te leggen van wat mijn ogen nu zien. Wat ik nu zie zal ik niet na kunnen vertellen en niet met anderen kunnen delen. Mijn geheugen zal het ook nooit zo kunnen reproduceren. Het is er echt alleen nu.

Rustdag in Alta.

Moe maar zielsgelukkig arriveer ik in Lakselv. Waar de camping dicht blijkt te zijn. Net als de jeugdherberg. Waar 's avonds laat straaljagers met vol motorvermogen oefenen. Waar het brood bij ontbijt in het dure hotel beschimmeld is. Ik stel mijn rustdag uit en rij door naar Alta.

Een vogel onder het glas

Bijna tweeduizend kilometer zit ik nagenoeg onafgebroken op de E6. En dat is prima. Ondanks de naam is het een rustige weg. Soms ontbreekt zelfs de middenstreep. Tweemaal maak ik mee dat schapen op de weg liggen te herkauwen. Aan de kant gaan ze niet, ook niet voor vrachtwagens.

Mijn idee was dat door de E6 te volgen in plaats van de kust, het klimmen minder zwaar zou zijn. De wegen door de dalen in het binnenland zijn immers veel vlakker. Waar ik echter niet aan gedacht had, was dat de E6 tot aan de poolcirkel in feite ook een kustweg is. Menigmaal zit ik op een smal stuk vol haarspelden dat vanuit het fjord de bergen invoert. Zware vrachtwagens kruipen voorbij in een lage versnelling, met briesende motoren die honderden kilowatts leveren terwijl de koeling het zonder rijwind moet stellen. Ze gaan nauwelijks sneller dan ik.

Ik rij de zomer tegemoet. Ter hoogte van Narvik gaan handschoenen en overschoenen uit, jas en hemd zijn niet meer nodig. Narvik! Ik weet nog goed van mijn eerste bezoek aan Noorwegen hoe noordelijk Narvik leek. Inmiddels voelt het als het zuiden. Een kleine 70 km ten noorden van de poolcirkel hou ik een rustdag. In korte mouwen wandel ik door Rognan en geniet van de nazomer.

Aan het Trondheimfjord.

Maar ook al heb ik de zomer in mijn hoofd, het toeristenseizoen is echt voorbij. Cafés en restaurants draaien op enkele klanten. Campingrecepties en VVV`s worden nauwelijks nog bemand. Het Polarsirkelsenteret was nog open, maar meer dan staand een bekertje koffie drinken in de giftshop was er niet bij. Eenmaal maak ik een dag van 240 km, zoekend naar brood en een geopende camping.

Die rit komt flink aan. Net als na de tijdrit voor de veerboot vorig jaar voel ik dat ik het nu echt rustiger aan moet gaan doen. Alleen dit keer doe ik het niet. Eén dag rij ik een kleinere afstand, maar de oversteek van Saltfjellet is meteen weer een dag van 190 km. Dat gaat prima. Het geeft mij de hoop dat ik zo ruim in mijn schema zit dat ik in de laatste week een omweg kan maken via Sognefjell, de hoogste bergpas van Scandinavië.

Een dag later merk ik echter dat ik vrij abrupt 30% meer ben ga eten en concludeer opnieuw dat ik rustiger aan moet gaan doen. Dat hou ik een dag vol, waarna ik weer fit ben en Sognefjell weer door mijn hoofd gaat spoken. Ik zet hem er vol tegenaan tot ik opnieuw stuk ga. In Trondheim zit ik ziek in een koffiebar met het gevoel dat ik gefaald heb. Ik bel wat vrienden. Een van hen zegt dat ik klink alsof ik een verlies zit te incasseren, terwijl ik zojuist een grote prestatie heb geleverd. Ik moet maar eens trots worden op wat ik gedaan heb.

Hij heeft gelijk, maar het kost me een dag uitzieken om het ook zo te gaan voelen. En al die tijd hoop ik toch op goed weer en een paar dagen speling in mijn schema zodat ik de grote bergpas kan nemen. Ik ben als een vogeltje dat tegen een glazen dak aan stuitert. Af en toe besef ik dat ik er echt niet doorheen kom, laat mezelf wat zakken, maar daarna probeer ik toch weer hoger te vliegen totdat ik mijn hoofd stoot. Ik wil zo graag Sognefjell bedwingen.

In Oppdal zit ik een hutje voor de zoveelste maal naar de kaart te staren. Naar de tunnels die voor fietsers verboden zijn en de veerboot die maar één keer per dag vaart. Moedeloos wordt ik ervan. Ik heb echt geen zin om de saaie, directe route naar Oslo te nemen. Dan zie ik ineens de 51. Een weg over Oost-Jotunheimen. In de winter gesloten, gaat over zeker 1100 meter.

Het gepieker is voorbij. Geen zorgen meer over veerboten, mijn gezondheid en sneeuw, maar toch een mooie bergrit aan het eind van het Noorse deel van mijn reis. Ik kijk uit het raam, buiten is het donker. In mijn eentje in een Noorse hut, duizenden kilometers in de benen. Ik ben de gelukkigste man op aarde.

Valdresflya

Nu de rust in mijn kop is teruggekeerd, geniet ik voluit van Dovrefjell en Jotunheimen, twee van de grote Noorse berggebieden. De rit over de 51 is onvergetelijk. Vanuit herfstbossen met vrij grazende koeien klim ik omhoog. Prachtige meren liggen onder een grauwe hemel. Ik krijg de behoeft om hierover te posten. Tegen mijn gewoonte in stop ik een paar keer om een SMS naar het microblog te sturen. Het hoogtepunt van de reis mag best wat intensiever verslagen worden.

Valdresflya.

De besneeuwde reuzen van Jotunheimen komen dichterbij. De berken naast de weg verdwergen. Ik kan geen genoeg krijgen van het klimmen. Bij elke bocht ben ik weer blij als de weg verder omhoog gaat. De begroeiing wordt nog minder, tot er niet meer dan wat mos en hardnekkige grassprieten over zijn.

Een kleine berghut op een kale vlakte markeert het hoogste punt. Valdresflya, 1389 meter. Slechts 45 m lager dan Sognefjell. Ik kan met een voldaan gevoel naar huis rijden. Twee dagen later kom ik aan in Oslo en neem afscheid van Noorwegen. Doodmoe ga ik aan boord van de veerboot naar Kiel.

Naar huis

Vier dagen heb ik om van Kiel thuis te komen. Dat is riant. Ik kan rustig aan doen. Maar ik ben nog niet van de boot af of het begint weer. Ik krijg in mijn kop dat ik bij een stel vrienden op bezoek wil. Dan moet ik in twee dagen een dikke 400 km rijden. Mijn lijf is al zover uitgeput dat ik niet eens meer endorfine aanmaak in merkbare hoeveelheden. Maar ik moet en ik zal en het lukt. Het wordt een gezellige avond in Boekelo, en een ontbijt waarbij ik me afvraag hoe ik ooit weer op die fiets moet klimmen. Het moet echt niet lang meer duren.

Een stukje fietsen helpt. Via Doesburg kom ik in het gebied van de grote rivieren. Het is prachtig om over de dijk langs de uiterwaarden te rijden. Genieten lukt nog steeds, maar ik moet het puur van de omgeving hebben. De inspanning zelf geeft geen genot meer.

Per schip Noorwegen verlaten.

De vriend die mij in Trondheim moed inpraatte stuurt een berichtje. Of ik zin heb in visite die avond. Hij neemt z'n tent, een fles tonic en bier mee. Ik word helemaal blij van het idee. Maar waar zullen we dan die laatste avond vieren? Het moet wel een beetje een leuk dorpje zijn, liefst met een gezellig en

Langs de rivieren.

warm café.

Op de kaart zie ik Culemborg. Veel te ver weg. Wel een mooi stadje. Maar om mezelf nou uit te putten als er iemand de laatste avond met mij wil vieren, dat is niet slim. Ik ga weer liggen en betrap mezelf op een hoog tempo. Een half uur later verstuur ik een SMS: “Culemborg”.

De zon is aan het ondergaan als Hugo zijn tent opzet. Het is koud, de herfst is begonnen. Met al mijn icebreakers aan en een muts op mijn hoofd ga ik zitten op een tuinstoel, Hugo reikt mij de Tonic aan. Het is een beeld als aan het begin van een film, wanneer de kijker kennis maakt met de hoofdpersonen. De man met de muts heeft iets bijzonders gedaan, de kijker zal snel leren wat het is.

Op dit moment breekt het besef door. Ik heb iets heel bijzonders gedaan.

Over het materiaal

De fiets is dezelfde Fujin SL als waarmee ik naar de Noordkaap ben gereden. Een aantal onderdelen zijn aangepast. De fiets is nu als volgt afgemonteerd:

- Koolstofvezel neuspijp.
- FSA koolstofvezel crankstel, tripel 30-39-53.
- BB7 schijfrem voor, velgrem achter.
- SRAM X.0 achterderailleur, Microshift voorderailleur.
- SRAM PG990 cassette, 11-32
- De fiets is voorzien van het nieuwe verstelbare stuur.
- De gripshifts zijn vervangen door SRAM DoubleTap-shifters die met de duim bediend worden. In combinatie met het stuur wordt een comfortabele en aerodynamische houding mogelijk.
- In het achterwiel zit nu een XTR-naaf. Aanvankelijk leek dit de lichtste naaf die bestand is tegen dergelijke tochten, en hij heeft het ook uitgehouden. Na zo'n 10.000 km was hij echter toch versleten. Binnenkort dus toch een nieuw wiel. In het voorwiel volstaat de lichte Challenge SL-naaf.
- De koplamp is nu een 'luciferdoosje' van Owleye. Oplaadbaar via USB en ruim genoeg licht voor nog geen 40 gram.
- Bebop Ti pedalen.
- Kojak 35 mm vouwbanden.
- Spatborden, bagagedrager, spiegel.

In deze configuratie is de rijklare massa van de FujinSL slechts 11,7 kg.

Overige uitrusting:

- Regenkleding van Vaude met e-Vent membraan, waterdichte overschoenen.
- Mijn tent is een zeer lichte 1-persoons Terra Nova Laser Competition. Voor de scheerlijnen gebruikte ik ingekorte aluminium V-haringen om ook op zand te kunnen kamperen.
- MSR Whisperlite brander met 1+1,5 liter titaan pannenset.
- Zomerfietskleren met beenstukken, fietsshirt lange mouwen van Reverse Gear, Assos winterfietsbroek.
- Mountain Equipment slaapzak, drieseizoenen Therm-a-rest matje.
- Set dunne buitensportkleding. Met 3 dunne Icebreakers, een lange onderbroek en een muts was dit altijd warm genoeg voor 'savonds na het fietsen.
- Sidi Dragon MTB-schoenen en Salomon GTX wandelschoenen.
- Radical Design banaantassen Medium + Haglöfs Tight S rugzak als toptas.
- Telefoon en MP3-speler geïntegreerd in de Nokia N900, waardoor ik ook af en toe internettoegang had.
- Leica D-Lux 2 digitale pocketcamera + verrekijker.

Colofon

De beschreven fietstocht startte op 12 augustus, om 7:15. Grense Jakobselv bereikte ik op 31 augustus om 13:30. Op 25 september om 16:00 was ik weer terug in Delft.

Tekst en fotografie: Walter Hoogerbeets

Dit reisverhaal mag gekopieerd en verspreid worden volgens Creative Commons 3.0, met als voorwaarden:

- Naamsvermelding;
- Niet commercieel, behalve ter promotie van Challenge Ligfietsen, Apeldoorn;
- Geen afgeleide werken.

Voor details, zie:

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/